

СПІЛЬНА ЗАЯВА
Підкомітету Україна – ЄС з питань торгівлі та сталого розвитку
під час Форуму громадянського суспільства
(09 березня 2023 року, м. Київ)

09 березня 2023 року представники державних органів України та Європейської Комісії провели шосте засідання Підкомітету Україна – ЄС з питань торгівлі та сталого розвитку (ТСР), присвячене реалізації положень глави 13 “Торгівля та сталий розвиток” Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом(у режимі відеоконференції м. Брюссель - м. Київ).

14 березня 2023 року сторони ознайомлять Форум громадянського суспільства з питаннями, що були обговорені під час останнього засідання Підкомітету ТСР.

У ході шостого засідання Підкомітету відзначили, що повномасштабна російська військова агресія проти України триває понад рік. ЄС підтвердив свою повну підтримку України, про що свідчать зустрічі Уряду України та Колегії Єврокомісарів, а також саміт Україна-ЄС, які відбулися в Києві 2 та 3 лютого 2023 року.

ЄС підкреслив, що на знак солідарності з Україною запровадив і нещодавно запропонував відновити тимчасові автономні торгові преференції. Крім того, переглянутий План пріоритетних дій було схвалено спільною заявою нещодавнього саміту Україна-ЄС, і це дорожня карта для прискорення та моніторингу повного впровадження поглибленої та всеосяжної зони вільної торгівлі. План пріоритетних дій включає зобов'язання продовжувати моніторинг та оцінювати вплив розділу “Торгівля та питання, пов'язані з торгівлею” на сталий розвиток у контексті нашого Підкомітету, а також завершити ухвалення списку кандидатів до Групи експертів з питань торгівлі та сталого розвитку, відповідно до статті 301(3). Таким чином, зустріч 9 березня відбулася на виконання Плану пріоритетних дій.

Україна підтвердила, що, незважаючи на російську агресію, Україні та ЄС вдалося зберегти обсяги торгівлі та здійснити важливі кроки, зокрема отримати офіційно статус країни-кандидата на членство в ЄС. Крім того, Україна зазначила, що вплив російської агресії зробив сфери торгівлі та сталого розвитку ще більш актуальними, наприклад в частині питань енергоефективності та лісового господарства.

Загальна інформація про політику торгівлі та сталого розвитку

ЄС поінформував учасників Підкомітету ТСР щодо ухвалення в червні 2022 року Комунікації з питань торгівлі та сталого розвитку під назвою “Сила торгових партнерств: разом до екологічного та справедливого економічного зростання”. ЄС підкреслив, як Комунікація зміцнює та забезпечує дотримання розділів ТСР у торгових угодах ЄС. Підкомітет ТСР відзначив важливість участі громадянського суспільства та успішну практику надання Спільних заяв дорадчими групами ЄС та України напередодні Підкомітету ТСР, що дозволяє сторонам врахувати їхні погляди. Підкомітет також поставив за мету погодити операційні висновки за результатами засідання, як це було зроблено після 5-го засідання підкомітету у 2021 році. Україна наголосила на тому, що російська агресія спричинила певні затримки, але незважаючи на це підкреслила свою відданість меті сталого розвитку відповідно до висновків Конференції з відновлення України в м. Лугано 5 липня 2022 року.

Прогрес у відборі кандидатів до Групи експертів

У ході шостого засідання Підкомітету зазначили, що в ЄС триває процедура відбору кандидатів до Групи експертів з питань торгівлі та сталого розвитку, відповідно до

статті 301(3). Підкомітет ТСР буде прагнути завершити призначення експертів до кінця 2023 року.

Торгівля та праця

ЄС висловив вдячність за продовження роботи щодо питань праці. Наголошено на важливості максимального дотримання трудових прав, навіть під час війни, як це було також зазначено у висновках 6-го спільного засідання європейської та української дорадчих груп в рамках Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Реформування трудового законодавства з одночасним забезпеченням трудових прав і гідних умов праці також буде ключовим фактором сталого відновлення після війни.

Україна надала оновлену інформацію про діяльність інспекції з питань праці, включаючи заходи із запобігання торгівлі людьми та незадекларованою працею, заходи з підвищення обізнаності та нарощування потенціалу. ЄС привітав ці зусилля, водночас підтвердивши свої очікування щодо узгодження законодавства та практики з конвенціями МОП щодо інспекції праці. Україна підтвердила намір привести законодавчу базу у відповідність із цими конвенціями в рамках реформи трудового законодавства, що розробляється.

Сторони погодилися з необхідністю модернізації трудового законодавства у відповідності до чинних *acquis* ЄС та міжнародних трудових стандартів, у тому числі в проектах Законів про працю, про гігієну та безпеку праці. ЄС підтвердив готовність надати підтримку щодо участі соціальних партнерів у поточних реформах. Україна підтвердила свою готовність продовжувати співпрацю із соціальними партнерами та іншими зацікавленими сторонами. Сторони відзначили позитивний внесок проекту МОП “До безпечної, здорової та задекларованої праці в Україні”, що фінансується ЄС. Сторони також обмінялися думками щодо гігієни та безпеки праці, відзначили її важливість, особливо в світлі безпечного та здорового робочого середовища, яке тепер визнано основним принципом і правом на роботі.

Сторони обговорили намір України продовжувати роботу щодо погашення заборгованості із заробітної плати в майбутньому, однак зауважили, що розгляд законопроектів у цій сфері тимчасово призупинено через обставини, що склалися, та відсутність фінансових ресурсів.

Сторони погодилися з необхідністю покращення соціального діалогу та важливістю забезпечення дотримання міжнародних стандартів щодо питань праці, свободи зібрань та колективних договорів. ЄС підкреслив свою поточну роботу в цій сфері, як приклад - повідомлення Комісії та пропозиція щодо рекомендації Ради від січня 2023 року. Україна повідомила про консультації із соціальними партнерами та нещодавнє ухвалення українським парламентом проекту Закону 7628 про колективні угоди та договори. ЄС поцікавився роботою національної тристоронньої ради та намірами України щодо виконання запитів щодо свободи зібрань, висловлених Комітетом експертів МОП у його звіті від лютого 2023 року.

Охорона навколишнього середовища, зміна клімату, відновлювана енергетика/енергоефективність.

ЄС підтвердив свою підтримку Україні щодо протистояння наслідкам російської агресії для навколишнього середовища та клімату. Підкомітет ТСР обговорив питання стану навколишнього середовища, що понесло катастрофічні збитки від російської агресії, починаючи від стану землі, води, повітря, флори та фауни. Україна висвітлила екологічні проблеми, з якими стикаються окуповані регіони України.

Сторони погодилися, що для відновлення навколишнього середовища необхідно скласти дорожню карту екологічних збитків. ЄС підкреслив важливість управління лісами та відзначив зусилля України в його реформуванні. Також було наголошено на прийнятті України до програми LIFE та запуску програми RHOENIX для допомоги у відновленні українських міст.

ЄС надав оновлену інформацію щодо ініціативи Європейського зеленого курсу, перш за все пов'язаної з навколишнім середовищем, ухвалення нових правил для стримування вирубки лісів у грудні 2022 року, які набудуть чинності в кінці 2024 року; нова ґрунтова стратегія; план дій щодо циркулярної економіки; створення цифрових паспортів продукції; стратегія ЄС для екологічно чистого текстилю; перегляд правил ЄС щодо упаковки та відходів упаковки. По-друге, поінформовано щодо кліматичних заходів з фокусом на так званих “пакетах законодавчих ініціатив Fit for 55”. Сукупність реформ спрямована на досягнення юридично обов'язкової цілі ЄС щодо скорочення чистих викидів принаймні на 55% до 2030 року. Що стосується законодавчих пропозицій і тимчасових угод для досягнення цієї цілі, ЄС, зокрема, підкреслив перегляд системи торгівлі викидами (ETS), створення соціального кліматичного фонду, Регламент розподілу зусиль, Регламент землекористування, зміни землекористування та лісового господарства (LULUCF), а також стандарти викидів CO₂ для легкових автомобілів та мікроавтобусів.

ЄС також привітав співпрацю з Україною у контексті двох Конференцій Сторін (COP), які відбулися у 2022 році в м. Шарм-ель-Шейх та м. Монреаль.

Україна також надала оновлену інформацію про докладені зусилля щодо скорочення викидів та роботу над базовим законодавством щодо захисту навколишнього середовища. Працюючи відповідно до acquis ЄС, Україна продовжує роботу із системою торгівлі викидами (ETS), передбачаючи проведення консультацій із зацікавленими сторонами до кінця року. Однак виявлено труднощі у виконанні вимірювань, звітності та верифікації викидів під час війни. Україна також перегляне План дій з реалізації Національно визначеного внеску (NDC), адаптувавши його з урахуванням зеленого відновлення.

Інші питання

Сторони домовилися завершити операційні висновки, які узагальнюють кроки, що будуть здійснені сторонами до 7-го засідання Підкомітету з питань торгівлі та сталого розвитку.

Сторони заохочують відповідні Дорадчі групи активно взаємодіяти з громадянським суспільством у цілому для моніторингу прогресу у виконанні Глави “Торгівля та сталий розвиток” та забезпечувати подальший внесок у її обговорення. Підкомітет з питань ТСР чекає на рекомендації з цього приводу від Дорадчих груп, а також відкритого Форуму громадянського суспільства.